

Odlazak posvećenih

STJEPAN GREDELJ

Gredelj, ugledni sociolog, bio je član Saveta za borbu protiv korupcije, tela koje je ne tako davno ostalo bez još jednog velikog borca protiv ove društvene pošasti – Verice Barać. Bio je veliki kritičar društva i godinama upozoravao na afere i političke igre koje će Srbiju skupo koštati.

Pogađalo ga je to što se država ne bori sistemski protiv korupcije i što ne hapsi krupne ribe, već svoju navodnu predanost toj borbi demonstrira na sitnim slučajevima podmićivanja.

„Vešaju se sitne ribe, dok ajkule prolaze. I ne samo to, nego dobijamo i fenomenalna objašnjenja da onaj ko se nakrao do 2000. godine, a sad je pošten građanin, ne sme da bude diran, već su to naši budućí Rokfeleri i Morgani, dok jadnici koji uzmu 200-300 evra ili bombonjeru završavaju na robiji. Kod nas je tako uvek i svuda“, rekao je Gredelj pre nekoliko godina u intervjuu Glasu javnosti.

Društvo u Srbiji je opisivao kao „patološko“, uz uverenje da ono neće ozdraviti bar još pola veka. Ukazivao je na rašireni nepotizam u Srbiji i praksu da čelnici države sebe ne okružuju ekspertima, već ljudima koje lično poznaju ili partijskim saborcima.

„Ima i onih koji su izabrani prema poznavanju određene oblasti. Kada su u pitanju eksperti, ali i kada je reč o 'partijskim ljudima', svi ti ljudi nisu preterano eksponirani u javnosti. U politici se obrće mnogo novca. Pitanje je moralnog

Srbija je za manje od sedam dana ostala bez tri zlatna imena - teologa Radovana Bigovića, sociologa Stjepana Gredelja i profesora skandinavistike Ljubiše Rajića. Svu trojicu krasili su britak um, veliko znanje i nadarenost, želja i volja za stvaranjem boljeg društva, ali i za Srbiju neobična utemeljenost u polemici, uz poštovanje drugog i pristojnost. Znanje, predanost i rad bile su vrednosti na kojima su temeljili svoje živote.

kvaliteta svakog od njih koliko će da se 'ogrebe' o vlast i novac“, govorio je Gredelj.

Stjepan Gredelj, koji je bio i saradnik Instituta za filozofiju i društvenu teoriju, umro je u Beogradu 30. maja, posle duže bolesti. Gredelj je rođen 1953. godine u Skoplju, a osnovnu školu i gimnaziju završio je u Beogradu. Diplomirao je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1978. godine,

gde je i doktorirao 1993. godine. U Institutu za filozofiju i društvenu teoriju bio je zaposlen od 1982, a 2003. je postavljen za direktora i na toj funkciji ostao do 2010.

Gredelj je bio glavni i odgovorni urednik časopisa „Sociološki pregled“ i „Filozofija i društvo“.

Objavio je više od 50 naučnih radova u knjigama, zbornicima radova i časopisima u zemlji i inostranstvu.

RADOVAN BIGOVIĆ

Jedan od najvećih teologa protestantstva Radovan Bigović umro je iznenada 31. maja u Beogradu u 56. godini. Život je posvetio hrišćanstvu, ali je, zbog snažnog intelekta, pomirljivog tona i iskrene skromnosti, osim među pravoslavnim vernicima, imao niz poštovalaca i među onima koji to nisu. Pisao je knjige, eseje, studije, a posebno se bavio odnosima Crkve i društva. Dao je niz definicija vere, među kojima i onu da je to „svetlost koja prožima i obasjava ceo život“.

„Danas su mnoge reči prevrednovane i izgubile su smisao. Među njima je i pojam vere. Kao hrišćani verujemo i ispovedamo da je naša vera 'radosna vest'. To je doslovno značenje i same reči 'Evangelje'. Uprkos tome, svedoci smo da mladi tako često veru ne doživljavaju kao divnu, privlačnu i radosnu vest. Često se pitam zašto naše poruke o veri nisu uverljive nego su čak dosadne? Ljudi hrišćansku veru danas svode na običnu ljudsku veru“, zabeležio je Bigović.

Govorio je da je u posthrišćanskoj epohi za postmodernog čoveka vera za „dobronamerne“ postala skup dobrih načela; za „moralne“ skup moralnih propisa; za „pobožne“ vršenje religioznih rituala; za „patriote“ deo nacionalne tradicije; za „moderniste“ simbol konzervativizma; za „naučnike“ simbol mraka i neznanja; za „trgovce“ duhovna dobit; za „tužne“ uteha.

Strana / Page: 28

Rejting / Reach: 0

Država / Country: SERBIA

Površina članka / Size: 737 cm²

2 / 2

“Verovati znači prihvatanje nekih načela, stavova, istina, vrednosti, bez ispitivanja, dokazivanja i proveravanja. Veru ljudi često razumevaju kao ‘uverenost’, ‘uverenje’, ‘ubeđenje’. Biti vernik znači biti uvereni pristalica nekog učenja, doktrine, ideologije”, navodio je on.

Bigović je rođen u Nikšiću 1956. godine. Završio je dva fakulteta u Beogradu - Pravoslavni bogoslovski, gde je i doktorirao, i Filozofski, grupu za filozofiju. Bio je dekan u dva mandata na Pravoslavnom bogoslovskom fakultetu, a smrt ga je sprečila da ponovo bude izabran na tu dužnost.

Bio je član Udruženja književnika Srbije i jedan od osnivača Hrišćanskog kulturnog centra i njegov višegodišnji predsednik. Dobitnik je niza priznanja, među kojima su zlatna značke Kulturno-prosvetne zajednice Srbije, Zlatni beočug Kulturno-prosvetne zajednice Beograda i plakete zaslužnog građanina Zemuna. Njegovo utočište bio je manastir Svetog arhangela Gavrila u Zemunu, gde je vršio dužnost starešine tog hrama.

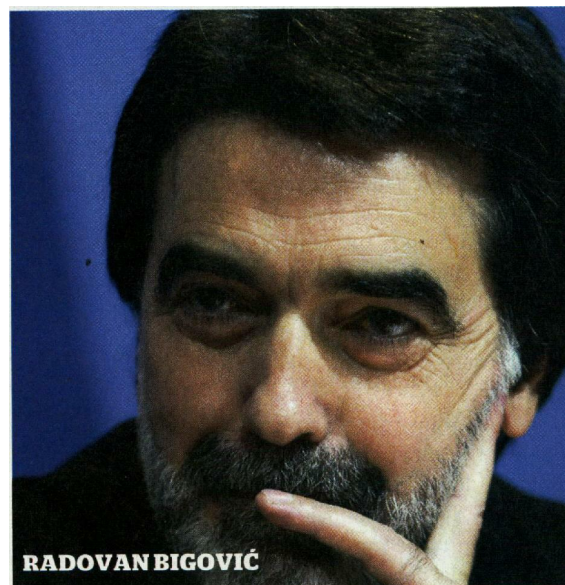
LJUBIŠA RAJIĆ

Šef katedre za skandinavistiku Ljubiša Rajić preminuo je 4. juna u 65. godini, posle duge i teške bolesti. Profesor Rajić bio je kritičar režima Slobodana Miloševića, ali i postpetooktobarskih vlasti. Govorio je da je glavni srpski brend “lenjost i neznanje”, da su intelektualci postali “kvarljiva roba”, a da skupina u vrhu SPC i države manipuliše “koliko našim dušama, toliko i našim novčanicima”.

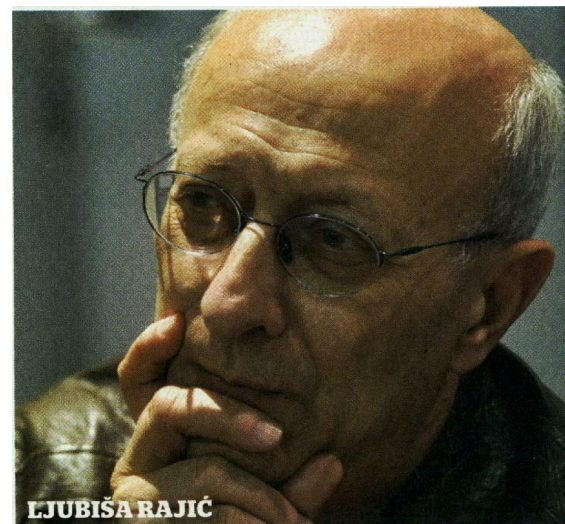
Iako se prevashodno bavio lingvistikom, mnogi ga pamte kao izuzetnog, beskompromisnog intelektualca, vrsnog analitičara i kritičara društvenih i političkih procesa. Kritikovao je svaki oblik totalitarizma, fašizma i klerikalizma. Bio je među prvim profesorima koji su stali uz studente tokom

STJEPAN GREĐELJ

RADOVAN BIGOVIĆ

LJUBIŠA RAJIĆ

protesta 1996/97. Nije prezaao da govori o zavisnosti razvoja kulture od državnog novca, o političkom slušivanju naroda u režiji crkve, ali i o manjku sposobnosti države da reši kosovsko pitanje.

“Srpska politička elita nije intelektualno sposobna da smisli bilo kakvu razumnu politiku prema Kosovu. Uglavnom je svesna da je ono trajno otcepljeno, a i pojma nema šta bi sa Kosovom, čak i da se ono vrati u okrilje Srbije. Ali prihvatila je Koštuničinu i Šešeljevu politiku inačenja i jeftinog nacionalizma i gura Srbiju u još gore probleme, a praktično žrtvuje Srbe na Kosovu i interese države Srbije. Kosovo je politički, ekonomski, administrativno, kriminalistički, demografski i na sve druge načine potpuno nerešiv problem za Srbiju”, rekao je Rajić u razgovoru za crnogorsku Pobjedu.

Rajić je rođen u Beogradu 1947. godine, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Studirao je nordistiku na Institutu za nordistiku Univerziteta u Oslu, posle čega se vratio u Beograd gde je upisao postdiplomske studije na Filološkom fakultetu. Osnovao je Lektorat za skandinavistiku na tom fakultetu 1977, koji je 11 godina kasnije prerastao u Grupu za skandinavske jezike. Švedski institut proglasio je tu grupu 2004. godine za najbolju instituciju te vrste u svetu u toj godini u konkurenciji oko 250 institucija na kojima se drži nastava švedskog jezika, književnosti i kulture.

Od oktobra 2001. do oktobra 2005. bio je profesor po pozivu na Visokoj školi u Oslu za predmet Nauka o jeziku i interkulturalna komunikacija. Dobitnik je niza priznanja u skandinavskim zemljama, među kojima su orden Vitez Reda bele ruže (Finska), Vitez Kraljevskog reda Polarne zvezde (Švedska), Medalja Svetog Olafa (Norveška). ☞

Mirjana Pantić